

بررسی روش های کنترل فرسایش بادی خاک و نقش آن در کاهش انتشار ریز گرد ها در مناطق خشک و نیمه خشک

دکتر مهدی حیاتی ، امید شفیعی ، شریفه خسروی

چکیده

در بسیاری از کشورها فرسایش بادی خاک باعث تخلیه حاصلخیزی خاک می شود و در برخی از موارد زمین های حاصلخیز را به بیابان های شنی تبدیل می کند. فرسایش بادی و مشکلاتی که به همراه دارد موجب خسارات زیادی به بخش های اجتماعی، محیط زیست و سلامت جامعه می شود. یکی از پیامدهای آن که در سال های اخیر نیز شدت گرفته است گرد و غبار هایی است که بخش وسیعی از ایران را تحت تأثیر قرار می دهد. پدیده تغییر اقلیم (مانند خشکسالی های شدید و متوالی) به همراه فعالیت های انسانی و الگوهای سکونت آن ها موجب افزایش تخریب خاک، فرسایش بادی، بیابان زایی، تخریب مواد مغذی مورد نیاز گیاهان و در نتیجه تشدید طوفان های گرد و غبار می گردد؛ بنابراین ضروری است که با کاهش فرسایش بادی خاک، گام مهمی در کاهش پدیده ریز گرد ها برداشته شود. آگاهی از فرآیندهایی که موجب فرسایش بادی و تشدید آن می گردند نقش مؤثری در توسعه راهکارهای کنترلی خواهد داشت. اگر چه عملیات حفاظتی مختلف می توانند در کنترل فرسایش تأثیر زیادی داشته باشند، اما خشکسالی ها می توانند باعث کاهش بقایا شوند و بادهای فرساینده همیشه در یک جهت غالب نمی وزند؛ بنابراین مدیران باید بسیار آگاهانه و دقیق عمل کنند و هنگام برنامه ریزی برای یک سامانه کنترل فرسایش بادی، ممکن است به ترکیبی از روش های کنترل نیاز باشد.

واژه های کلیدی: فرسایش بادی، مالچ، خشکسالی، سلامت انسان، محیط زیست